

szak- és társadalmi lap az erdészeti személyzet részére.

Előfizetési árak:

Egész évre	8 kor. — fl.
Fél évre	4 kor. — fl.
Negyed évre	2 kor. — fl.

Előfizetési díjak, hirdetések s bármily írásbeli közlemények a lap szerkesztőségéhez küldendők.

Megjelenik
minden Kedden.

Hirdetési díjak:

Egy hasábos garmond sor vagy annak helye 20 fl. Ajánlközásoknál eladás vételnél minden szó után előre beküldendő 4 fl. Nagyobb s többszörös hirdetményeknél mérsékelt díjak egyzsége szerint.

V. évfolyam.

Szászsebes, 1901. Aprilis 30.

31. szám.

Erdőtörvényünk egyik hibájáról.

(Folytatás.)

A természet rendje és az önfentartás ösztöne minden embert arra ösztönöz, hogy ne éljen csak önmagában remete életet, hanem alapítson családot. Szüksége van kivált a családalapításra az erdészeti és vadászati altiszteknek, kiknek legnagyobb része vagy szerényebb falvakban, vagy éppen kint az erdők mélyen kénytelen egész életét eltölteni, tehát olyan helyeken, hol saját háztartást kénytelen vezetni, melyet pedig idegen kezekre annak kockáztatása nélkül nem bízhat.

A saját háztartás nagyobbbb kényelmet biztosít ugyan az embernek s fokozza életkedvét, de egyuttal nagyobb és súlyosabb kötelességeket is ró a család fentartójára, mert immár önmagán kívül másokról is kell gondoskodnia. A gondok tehát szaporodnak s egyedül csak az teszi elviselhetővé azokat, hogy ott van a hű és szerető feleség, mely jóból, rosszból egyaránt igyekszik kivenni a maga részét.

De nem csak a mindennapi gondok szaporodnak, hanem hozzájárul azokhoz még a jövő időkről való gondoskodás is, mert immár elmúltak azok az idők, melyekben azt lehetett mondani, hogy „ne törődjete a holnapi nappal” stb. hanem nézzétek az ég madarait és a

mezők liliomát. A mi korunkban már nem oly dús, nem oly adakozó az anyatermészet, hogy a mi hozzájárulásunk nélkül is tápláljon és ruházzon mindnyájunkat, sőt ellenkezőleg gyakran annyira mostoha hozzánk, hogy ugyan csak meg kell feszítenünk minden erőnket s hullajtunk véres verejtékünket, míg tőle még a legcsekélyebb ajándékokat is kicsikarjuk.

Gondoskodnia kell tehát minden egyes embernek nem csak arról, hogy magának és családjának a mindennapi kenyeret megszerezze, hanem arról is, hogy azt magának arra az időre, midőn majd az idők viharai kifáradt, betegségekben megtört test annak megkeresésére képtelenné válik, biztostsa pedig azt első sorban családja részére arra az esetre, ha őt a halál elszólítja az élők sorából s szeretteit magukra hagyni kénytelen.

És ez az, a mire az erdészeti és vadászati altiszt az ő hivatása és szolgálata mellett teljesen képtelen, mert hiszen a javadalmazás majdnem kivétel nélkül annyira csekély, hogy abból még a mindennapi kenyeret is csak alig lehet megszerezni s arra, hogy abból valaki öreg napjaira a maga, vagy pedig elhalálozása esetére a hátrahagyott családja részére valamit megtakaríthasson, szó sem lehet.

Belátta ezt a lehetetlenséget nem csak a magas kincstár, hanem belátták azt egyes — bár elvéte tatálható — uradalmak is és ezen a bajon úgy igyekeztek segíteni, hogy alkal-

mazottjaik részére, valamint azok hozzátartozóinak is bizonyos mértékig nyugdíjat biztosítottak. Igen, de csak csekély része az erdészeti és vadászati altiszteknek jut abba a szerencsés helyzetbe, hogy akár a kincstárnál, akár pedig ilyen előkelőbb uradalomnál alkalmazást nyerhessen, hanem az egész testületnek legnagyobb zöme éppen olyan helyekre kerül szolgálatba, hol nem csak a nyugdíj teljesen ismeretlen fogalom, hanem a javadalmasítás is sokkal csekélyebb, mint például a kicstáriaknál, így tehát még kisebb a lehetősége annak, hogy takarékoságával magának valamicskét öreg napjaira félretehessen, vagy családja részére némi örökséget biztosíthasson.

Azt, hogy azokat az erdőbirtokosokat, kik alkalmazottjaikat nyudijjal nem biztosítják, erre a törvény kötelezze, kívánni sem lehet s józan észszel senki sem követelheti, mert ez által a rendesen amúgy is csekély jövedelmet hajtó erdőbirtok oly teherrel sújtanék, melyet sehogy sem bízhatna meg.

Mérlegelte ezt a körülményt az erdészeti és vadászati altiszti testületnek egy része s ennek lett kifolyása az a mozgalom, mely czélul tűzte ki egy országos erdészeti és vadászati altiszti nyugdíj és segélyegyesület létesítését.

Ennek az egyesületnek lenne az a nemes hivatása, hogy leemelve az egyes erdőbirtokosok vállairól azt a terhet, mely azokra a személyzet nyugdíjának biztosításával nehezed-

nék, azt magára vegye s ha nem is valami fényes, de mégis olyan nyugdíjat biztosítson tagjainak és azok családjagjainak, mely őket legalább a legnyomasztóbb inségből kimentse.

Remélhető, hogy jóval előbb de mindenestre legalább arra az időre, midőn a magas kormány az erdőtörvény revíziójának a kérdését felveti s esetleg az új törvény megszerkesztését munkába venni fogja, az említett egyesületnek alapszabályai is jóváhagyást nyereendnek s az megkezdheti áldásdús működését és itt leszünk bátrak az intéző körök figyelmét felhívni annak szükségességére, hogy az erdészeti és vadászati altiszti személyzet nyugdíjának kérdése az egész vonalon rendeztessék.

Elérni vélnők ezt oly módon, hogy a megalkotandó új törvényben intézkedés tétessék arra nézve, hogy minden olyan erdészeti és vadászati altiszt, kiknek magából a szolgálatából kifolyólag nincs biztosítva a nyugdíja, kötelezve legyen az országos erdészeti és vadászati, altiszti nyugdíj és segély egyesületbe rendes tagul belépni s ez által magának és családjának a nyugdíj jötteteményei biztosítani. Ilyen intézkedés nagy mértékben hozzájárulna az egyesület anyagi és erkölcsi erejének növeléséhez, sok ezerrel szaporítván tagjainak számát.

Ennél azonban még tovább is megyünk.

Kimondandónak vélnők még a törvényben, hogy minden olyan erdőbirtokos, ki a saját erejéből erdészeti vagy vadászati altisztjeinek

A baka imádsága.

Vasárnapi istentiszteletre vonult ki az ezred s a legénység — bár eleinte kissé káromkodott a sok pucolás miatt — buzgón fohászkodott Istenéhez, ha egyébert nem, hát azért, hogy üssön minél előbb a szabadulás órája. A sok közül csak egyetlen egy baka tett kivételt, a ki az imádságos könyv helyett egy játék francia kártyát vett elő s azt kezdte maga elé a padra kirakosgatni. A század őrmestere meg is botránkozott a dolog fölött, de nem akarván a templomban botrányt csinálni, csak annyit mondott neki: — No megálj, te bundás, majd meglakolsz te ezért!

Templomozás után első dolga volt az őrmesternek jelentést tenni a nyilvános botrányról a század kapitányának s midőn ez minden kihallgatás nélkül 10 napi

dunklit diktált a bünösre, ez alázatosan előállt s könyörgött, hogy engedje meg neki a kapitány úr tettének indokolását, mert reményli hogy ekkor nem hogy büntetést kapna, de még dicséretben lesz része.

— No, nem bánom, — szolt a kapitány — de úgy vigyázz ficzkó, hogy ha nem sikerül kimenteni magadat, megduplázom a büntetésedet és még kikötéssel is megtoldom.

A baka erre elővette a kártyát és a következő magyarázathoz fogott;

— Hát kérem, mikor az egest néztem a templomban, arról mindjárt az jutott az eszembe, hogy „egy az Isten.“ A kétszem Krisztus urunknak isteni és emberi voltát magyarázza, míg a hármasszem a szentháromságot jelképezi. A négy szem a négy evangelistára, Máté, Márk, Lukács és Jánosra tereli figyelmemet. Az ötös szem Krisztus urunk öt vérző sebjét juttatja eszembe, míg a hatosnál megemlékezem arról, hogy hat napon át teremte az Isten a világot. A hetes a hét szentséget jelenti, míg a nyolcas azt, hogy özönviz után csak nyolcz élő ember maradt, nevezetesen Noé pátriárka és három fia feleségeikkel. A kilenczesnél

és azok hozzátartozóinak nyugdíjat bármi okból nem biztosít, köteles legyen nem csak a már többször hivatkozott egyesületbe tagokul belépő személyzete tagsági díjainak pontos befizetéséről gondoskodni, de ezen felül még évente ugyanolyan összeggel az egyesület vagyonának gyarapodásához hozzájárulni, mint a melyet személyzete tagsági díjai fejében fizet.

Azt hisszük, hogy ez a kívánság teljesen méltányos és jogos és teljesítése annál kevésbé ütközhetik akadályokba, mert a magas kormány hozzájárulásával ugyanilyen eljárást tapasztalunk például a tanítói és községjegyzői nyugdíjalapoknál is.

De az ilyen hozzájárulás az illető erdőbirtosoknál sem menne veszendőbe, mert hiszen ha alkalmazottjaik ezt az áldozatkészséget látnák, szolgálati buzgóságuk ez által csak növekednék, nem is említve azt, hogy míg most gyakran — talán sokszor meg nem engedett módon is — más mellékkereset források után kénytelenek nézni a sorsnak eme mostoha gyermekei, addig jövőjüket és családjuk jövőjét ha nem is egészen, de legalább részben biztosítva látván a szolgálatukon kívül eső keresetmódokat mellőzhetnék s egész munkaerejüket tisztán szolgálatuknak s így szolgálatadójuk érdekei előmozdításának szentelhetnék.

Szavunk van még ezeken kívül az erdő-törvényben megszabott altiszti minősítéshez, illetve ama követelményekhez is, melyek az alkalmaztatáskor most megkívánvák.

(folytatása következik.)

A furfangos cigány.

(Felső-tárkányi levél.)

Pár nap óta egyéb sem képezi a beszéd tárgyát községünkben, mint a furfangos Andri cigány esete.

Egy szegény, de furfangos cigányról van szó, kit a nép csak „Andri cigány” néven ismer, bár becsületes (?) neve Lakatos András. A derék férfiú egyebek mellett arról is nevezetes, hogy a gondviselés pazarul áldotta meg gyermekekkel, mert az elhaltakat nem számítva most is hét éhes rajkó kéri tőle számon a mindennapi kenyeret, hát bizon elképzelheti mindenki, hogy a vén dádnak mennyi gondot okozott a familiája. Lehetett is sokszor hallani panaszát, hogy akár megnyit dolgozik, még sem jut úgy a jóból, a mint kellene, pedig hát nem lehet tagadni, hogy a fajrokonainál szokásos munkákban eléggé serénykedett.

Miután pedig minden embernek első és legfőbb kötelessége családjáról gondoskodni, Andri cigány is módok után kutatott, melyek neki eme kötelessége teljesítését lehetővé tegyék s hála furfangos eszének egyet sikerült is neki felfedezni, még pedig olyat, mely nem járt nagy fáradsággal, azért azonban jövedelmezőnek mutatkozott.

Az Andri által kieszelt keresetforrás minket erdészembereket közelről érdekel, nem tartom tehát fölöslegesnek azt nyilvánosságra hozni, hogy ezt azonban megtehessem, előbb megmagyarázásul egy kis kitérőt kell tennem.

Az egri érseki uradalom felső-tárkányi erdőgazdaságában a rendes évi vágásokban visszamaradó rőzse és slipper forgács részben az uradalmi pénztárnál megváltott utalványokra lesz kiszolgáltatva, részben pedig a személyzet faszükséglete nyer benne fedezetet,

eszembe jut, hogy a meggyógyított bélpoklosok közül kilenczen voltak háládatlanok és csak a tizedik járult Krisztus elé hálát adni meggyógyításáért. A tizes a Mózesnek sinai hegyen kiadott tizparancsolatot jelképezi. A négy király: Krisztus, a legnagyobb király, a többi három pedig Gáspár, Menyhárt és Boldizsár, kik tisztelgni járultak eléje. A négy filkó közül három az a hóhér, kik Krisztust megfeszítették. A négy alsó közül az egyik a boldogságos Szűz Mária, a másik három pedig azok a szent asszonyok, kik drága keneteket vittek, hogy azokkal Krisztus testét bekenjék. Ha a makkot meglátom, arról szembe jut a tölgy, mint a melyikből az a kereszt készült, melyre az Üdvözítőt felfeszítették. A zöld színről Iskariótes Júdás csalárd-sága jut eszembe, míg a vörös Jézus szent szívét jelképezi. Az egész játéknak négy színe alatt az esztendő négy évszakát értem, 12 neme a hónapokat és 52 lapja az év heteinek számát jelenti, ha pedig a kártyákban lévő összes szemeket megszámlálom, úgy találom, hogy azok száma 366, tehát annyi, mint a hány napot számolunk egy szökő évben.

Ime, vitéz kapitány uram, miután olvasni nem tudok s így hiába vinnék magammal imádságos könyvet, a kártyából imádom az én Istenemet.

— Igazad van, ficzko — szölt nevetve a kapitány csak egy hiba esett, az tudniillik, hogy a filkók közül csak háromnak találtál foglalkozást, melyik hát az a negyedik és az mit jelképez?

— Az könyörgöm alásan az itt mellettem álló őrmester úr, a ki engem feljelentett, a filkók között pedig ő a tőkfilkó.

Erre a mondásra ketten is majd hanyatt vágódtak, a kapitány is, az őrmester is; az első nevetibe. a másik mérgibe, a vége azonban mégis csak az lett, hogy a baka nem büntetést, hanem jutalmat kapott a kapitányától.

A férj hét parancsolata.

Mathews Helén jónevű angol író, legújabb regényében a Bam Wildfire-ben; érdekesen mondja el nézetét a házasságról. Azt tartja, hogy a házasság a

de szokásban van ezen kívül a hajtók bérét vagy esetleg más munkabért is ezzel fizetni, mely utóbbiakra nézve az utalványokat kizárólag csak kezelő erdőfőtisztünk Gesztes Lajos erdőmester úr szolgáltatja ki.

Ilyen utalványhoz jutott a mi Andri cigányunk is egy hajtóvadászatoknál tett szolgálatáért, ő azonban nem sietett kivenni a rőzséből a maga részét, e helyett azonban a felesége állítása szerint — a kapott czédulát mintának használta fel s miután a korcsmában egy ügyes írástudó vándorlóval találkozott, arról a szöveg és az aláírás meghamisításával számtalan másolatokat készíttetett.

Az ily módon hamisított utalványokkal azután nyakába vette a szomszédos Maklár, Nagy-Tálya, Füzes-Abony stb. községeket s ezekben értékpapirjait áruba bocsátotta a köznépnél. Az üzlet eredményesnek és jól jövedelmezőnek mutatkozott, mert — mint az csak eddig nyilvánvalóvá lett — sikerült neki 35—40 darabot, darabját potom 3 koronárt értékesíteni. A vevőknek sorba azt hazudta, hogy az utalványt hajtói minőségében szerezte s fufangját mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy vevőit a fa kiadásával csak a következő hétre (tehát husvét utána) biztatta, hogy ezalatt ő maga időt nyerjen a kényelmes elpárolgásra.

A nevezett községek lakosai, illetve az Andri cigány vevői ismerték azt a szokást, hogy a hajtók többnyire ilyen fautalványokkal lesznek fizetve s így gyanútlanul kötötték meg az eléggé jónak ígérkező vásárt, az árusító pedig, mint a ki jól végezte a dolgát, telt zsebekkel indult hazafelé. Utjában betért Egerbe s miután volt miből, betért egy korcsmába egy kis itókára s még egy pár ott talált községbelijét is dúsan megvendégelte. De nem feledkezett meg a purdék meztelen voltáról sem, hanem mint gondos családapa elment a zsibvásárra s minden gyermekének vett egy-egy öltözet ruhát és vitte azt nagy diadallal szegényes kunyhójába.

nőnek egyetlen és legnagyobb boldogsága, de csak akkor, ha a férje meg tudja őt érteni. Methews Helén e cél eléréséhez a következőket ajánlja a férjeknek:

Feleségedet lehetőleg keveset hagyd egyedül. Ha boszant, ne tedd azt, a mit a legtöbb férfi ebben az esetben tenni szokott; ne menj el hazulról. Az asszony el tudja viselni férjének haragját, nyersségét, durvaságát, csak távollétét nem. Mindennap előfordul, hogy az asszony egyedül ül otthon. De milyen kinokat érez és szenved ilyenkor! Miért nem tartja vissza az asszony férjét szép szóval, könnyel? Az asszony oly kevés a férfinak, hogy ez el sem tudja magának képzelni, hogy ő mennyi az asszonynak. Az ő elmenetele megfosztja az asszonyt napfényétől.

Ha otthon maradsz, ne ülj szótlanul, mint egy fatuskó; ne mélyedj könnyeidbe. Ha feleséged veszekedik, ne burkolózz mély hallgatásba, hanem ad neki vissza tiszteségesen és kamatostul. A férj hallgatása örülésbe kergeti az asszonyt. Ha más férfival kezd szerelmi viszonyt, úgy ne színlelj büszkeségedben vak-

Az Andri által kitűzött időben azután sorra jelentkeztek az erdőn az utalványok vásárlól szekereikkel s keresték Lakatos Andrást, mint a kinek nevére az utalványok kiállítva voltak, de bizon annak akkorára már csak hült helyét találták, mert időközben — köd utánam — úgy eltűnt az a falujából, mint a kámfor.

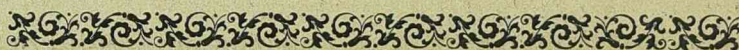
A fufangos módon rászedett emberek azután valószínűs búcsújárást tettek az erdőhivatalhoz, de bizon itt csak annyit nyertek, hogy a hamisított utalványokat elszedték tőlük s őket utasították, hogy pénzüket a csaló cigányon keressék, a minek különben hogy mi lesz az eredménye, mindenki elképzelheti.

Nem minden érdekesség nélkül való az sem a dologban, hogy az egyik községnek éppen a főbírája vette ki magának a legnagyobb részt az olcsónak látszó tüzelőből.

A kárvallottak az ügyességhöz fordultak panaszukkal s a cigány meg is kapja a büntetését, de természetesen csak akkor, ha előbb sikerül a hatóságnak őt megkapni.

Ránk erdészemberekre annyiból tartozik ez a dolog, mert felkölti figyelmünket arra, hogy milyen mindenféle fufanggal szemben kell résen lennünk és védekeznünk, mert úgy látszik hogy Andri megteremtette a modern fatolvajok szektáját.

Biró László.
egri érseki urad. vadász.

Törvény az erdőmunkásokról.

Az erdőmunkásokról szóló törvény életbeléptetéséről szóló rendelet megjelent a hivatalos lapban; a törvény május 1-én lép életbe. Az erdőmunkásokról szóló törvény lényegében hasonló a víziut és vasutépítésnél alkalmazott munkásokra vonatkozó törvényekhez, csak ott tér el, ahol az erdei munkások külön-

ságot. Verésedet a szeretetnek, halgatásodat közönyösségednek jelölésül veszi.

Sohase mond feleségednek, hogy nyugalomra van szükséged. A mit közösesen az asszony szeszélyének, nyugtalanságának és veszekedő kedvének mondanak, az valósággal nem egyéb fölös életerőnél, vágyakodásnál és annál a vad érzésnél, hogy magára vonja férjének figyelmét. Adj feleségednek megfelelő toglalkozást, de ne igyekezzél haszatalanul az ő vérmérsékletét megjavítani.

Igyekezz feleségedet apró figyelmességekben részesíteni. Apró figyelmességek és olcsó udvariasságok meghozzák a szerelmet. Apró mulasztások, picike túlszurások megmérgezik a férj és a feleség életét. Más férfiak sohasem feledkeznek meg az apró figyelmeségekről feleségeddel szemben.

Hizelegj a feleségednek.

Ne légy szent négy faladon kívül. Az asszonynak mindig azt kell hinnie, hogy más asszonyok

leges viszonyai ezt megokolta teszik. A törvény munkásra és munkaadóra egyenlő pénzbüntetést ró. Intézkedik arról, hogy méréseknél a megfelelő szokásos hiteles mértékeket és eszközöket kell használni. A munkabért fillérnyi pontosságig ki kell adni. A munkások munkabérét szeszes italokkal vagy árucikkkel egészben vagy részben megváltani. abból bárki követelésének fedezésére bármit levonni, a munkásokat arra kötelezni, hogy élelmi, élvezeti, ruházati cikkeket, ugyisint eszközöket a munkaadónál, vagy általa kijelölt egyénnél vásárolják — valamint a munkásoknak adott előleg, kölcsön vagy szállítási költség után kamatot szedni vagy ezek értékéről váltót venni — tilos. Utalvánnyal, bárcával vagy jeggyel fizetni sem szabad. A vállalkozó felelőssége is meg van állapítva, aki a munkásoknak szerződéséből eredő követelése miatt közvetlenül akkor is felelős, ha a munkásokat nem ő, hanem személyzete vagy az alvállalkozó alkalmazta. Az a vállalkozó, maga, vagy intézkedésre jogosított megbízottja, aki két éven belül két ízben jogerősen elítéltetett, a földmívelésügyi minister rendelkezésével az állami, törvényhatósági és községi munkavállalatokból kizáratik. A rendelet életbeléptetésétől számított nyolc héten belül az erdei munkásoknak igazolványt kell kiváltani.

Még egy szó a körismag vetéséhez.

Lapunk 14. 20 és 23 számaiban ismételtén és több oldalról szó esett a körismag eltartásáról és elvetéséről, kivált pedig arról, hogy mely módszer szerint lehetne elérni a körismagnak még a vetés évében való kikelését.

Tisztelt kartársaim közül többen különféle módokat ajánlottak, miután azonban azt, hogy a sok közül melyik a legjobb és legbiztosabb, csak kísérletezéssel lehet megállapítani, legyen szabad nekem és egy általam kipróbált és teljesen célra vezető módszert ajánlani.

Én a körismagot, mely tudvalevőleg ős derekán, októberben érik, gyűjtet után 10—14 napig száraz szellős helyen tartom, hogy az teljesen megszáradjon s ekkor zsákba mérve, ismét száraz helyen, a padláson tartom, nehogy megfűlledjen Tavasszal a vetés ideje előtt 4—5 nappal a magot megfelelő nagyságu edénybe (dészába)

szerelmesek tudnának beléd lenni. Mihelyt végképen meg vagy szelidítve, nem leszel többé érdekes.

Légy gazdag és adj feleségednek annyi pénzt, a mennyit csak akar. Az a férfi, a kinek nincs pénze és a ki oly dolgokat kénytelen tőle megtagadni, a melyek az életet kívánatosá teszik, az egyszerűen nem számít. Ha szűkebbre szorítod kiadásaidat, úgy azt mondja a feleséged, hogy nem vagy férfi, mert a férfi gondoskodik feleségéről, mint például X. és Y. Ezeknek a felesége a legszebb ruhában jár, pompás lakása van, nagy társaságot fogad.

töltöm s ott olyan langyos vízzel, melynek melegségét a kezem kibírja, leöntöm úgy, hogy a víz egészen ellepje. Így hagyom azután 3—4 perezig míg a mag megdagad s ekkor olyan melegen ismét a zsákba töltöm, azután egy télen át gyűjtött marhatrágya rakásba, hol az jó meleg, bele fektetem s a zsákra 10—15 cm. vastagon szalmás trágyát teritek. Ezután a magot minden 24 órában megvizsgálom és a zsákot megfordítom, hogy a meleg egyaránt hasson minden oldalra. Ilyen eljárás mellett a csiraképes mag két-három és legfőlebb négy nap alatt mind föl pattan és a csirája mutatkozik, mikor is azonnal elvetem a csemetekertbe.

Az így kezelt mag — ha csak egyébként kedvező az időjárás — két hét leforgása alatt az utolsó szemig mind kikel, ha csak fölibe jó laza takarót teszünk, illetve laza földdel földjük be.

Ez a módszerem úgy a virágos, mint a közönséges körismag mindig csálhatatlanul bevált s így bátran merem állítani, hogy azok a tisztelt kartársak, kik egyszer próbát tesznek vele, soha más módszert alkalmazni nem fognak, mert ez nem csak hogy egyszerű, de olcsó is, a csemeték gyors nevelését pedig mindemellett mégis biztosítja.

Bizonyára nagy nyereség az az erdőgazdára, ha nem kell magját másfél éven át különféle veszedelemnek kitennie és a még kétséges csemeték kelésére ilyen hosszú időn át várakoznia.

Siklós 1901 április 13.

Mátyás János
uradalmi erdőőr.

Hasznos tudnivalók

A tejelőkéesség megítélése a teheneknél.

A kispagdára, — aki egy két tehénkéjét azért tartja hogy a tejből ellássa háza népét, vagy pénzre legyen belőle, — igen fontos az hogy meg tudja választani a jó tejelő tehenet, mert bizony nagyon sokszor hallani azt a panaszt, hogy a legjobban táplált tehén sem tejel elegendőképpen. A jó tejelőkéességgel bíró tehenet a következő jelekről lehet megismerni. Az ily tehén feje finom, hosszú, nem igen széles s finom bőrrel fedett; szarvai kissé sötéten színezettek, szempillái nagyok, csupaszok; szemei tiszták, szája széles, nyaka hosszú s erre a fej csekély magasságban illesztett: melle széles és sik, ugyancsak ilyen a háta is, medencze tája igen nagy; farka finoman tagolt, lábai mélyenhasított csülkűk s nem igen magasak; tőgye nagy s szabályos alaku. Az egész test finom s puha bőrrel fedett, szőrzete a bőrre simuló s szintén puha tapintatu. A tőgy nagysága általában véve jó tejelőkéességre mutat, de azért ne hagyjuk magunkat félrevezettetni az igen nagy tőgyek által, hanem vizsgáljuk meg, hogy a tőgy nagysága honnan származik. Ha a tehenet a vásárrahajtás előtt 2—3 nappal nem fejkik ki — mint ezt a vásárokon legtöbbször

tapasztalni lehet, — úgy a nagy tögy mellett nem egyszer meg is csalogódhatunk. Legjobb tehát istállóban venni a tehenet, vagy olyat venni a vásáron, amelynél legalább a több napi nemfejes meg nem látszik, mert a jó tejelő teheneknél nincs szükség arra, hogy az eladó 2—3 napi tejet gyűjtsön a tögyben; a vásár napján ki nem fejt tehen tögye amugy is elég duzzadt lesz s e mellett a tögy erei is elég vastagok lesznek.

Ha a jó tejelőtehen tögyét kifejjük, a tögy petyhüdt lesz s bőre megránczosodik. Oly tögy, mely kifejes után is husos és majdnem kaucsukszerű nyomásu, igen rossz tejelő tehenre vall. De a legfőbb tekintetbe veendő mégis a tögynél annak erei; ha ezek vastagok, kiállók s elágazásaikban is vastagok, ez mindig igen jó jel, mert arra mutat, hogy a tögybe sok vér vezetetik, mely a tejelválasztásra használtatik. Természetesen a tögyön s annak ereit borító felbőrön is a finomságnak minden jeleivel kell találkozunk s főleg jó jel, ha a tögy töve körül s az ereken is finom, hosszú szőr látható.

(F. U.)

Egyesületi ügyek.

Meghívás.

A somogy-baranyai erdészeti és vadászati altisztek egyesületének alólírt ideiglenes elnöke ezennel tisztelettel meghívja a két vármegyében működő összes erdészeti és vadászati altiszt urakat a folyó 1901 évi május hó 16-án, délelőtt 9 órakor Pécsen a „Vadászkürt” vendéglő helyiségében megtartandó III-ik közgyűlésre.

A tanácskozás tárgyai:

1. Az országos erdészeti és vadászati altiszti nyugdíj és segélyegyesület alapszabályai jóváhagyásának szorgalmazása.

2. Az Erdészeti Ujság V. évfolyama 24 számában említett s az állami kezelésbe vett erdők altiszti személyzetének ügyeit előmozdítani célzó, kérvény megszerkesztésének kérdése.

3. Esetleges indítványok.

A tanácskozási tárgyak kiváló fontosságára való tekintetből felkérem a tisztelt kartárs urakat, kivált pedig a választmányi tagokat, hogy a kitűzött időben és helyen minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek.

Kelt Szigetváron 1901 évi április hó 26.

Tóth Bálint
jár. erdőőr, ideiglenes elnök.

Olvasóink névjegyzéke.

(Folytatás.)

Temes megye: 28.

1. Rédl Károly	Bázos
2. Proháb Bálint	Nagy-Köves

3. Delimán György	Nagy-Köves
4. Smolenszky Sándor	Brukenau
5. Stempák Ferencz	Kis-Topolovecz
6. Gyöngyössi József	Vadászerdő
7. Novák Mihály	Nagy-Köves
8. Kerekes István	Vadászerdő
9. Hofferek Károly	Lippa
10. Fertsik Antal	Gyírok
11. Kárnyáczky Lajos	Temes-Rékas
12. Gardiás János	Munár
13. Lelik András	Német Szt. Péter
14. Csáky András	Buchberg
15. Krizsmár Vincze	Medves
16. Scholz János	Medves
17. Garay József	Kiszetó
18. Weydauer Antal	Bakóvár
19. Kaffka Károly	Zárda-Meszics
20. Baumann Andor	Sistarovecz
21. Juhász György	Sztancsófalva
22. Szilágyi Antal	Magyar-Szákos
23. Géczy Kálmán	Nagy-Zsám
24. Berthóty János	Károlyfalva
25. Szombathy Pál	Sistarovecz
26. Labasán János	Sistarovecz
27. Gynri György	Sistarovecz
28. Grellneth János	Keped-Dumbrava.

Tolna megye: 17.

1. Zathureczky Géza	Sörétvölgy
2. Klein Gy. György	Gyöngyösoldal
3. Zsebő Sándor	Pörböl
4. Barna István	Kövesd
5. Németh Gyula	Szegzárd
6. Penk Antal	Czikó
7. Piller Mihály	Kistád
8. Deák Ignác	Nagy-Dorog
9. Wadl János	Pári
10. Zsebő Pál	Keselyüs
11. Potyondy Kálmán	Ó-falusi erdő
12. Somorjai József	Csibrák
13. Schneller Lipót	Kis-Gyánt
14. Novák József	Tápé
15. Salamon József	Tót-Keszi
16. Farkas István	Vajka
17. Ör. Keresztes Mihály	Szomfova.

Különfélék.

Figyelmeztetés. A múlt hó végével közel 500 postautalványt mellékelünk olyan tisztelt olvasóink részére, kiknek előfizetésüket rendezniök kellett. Most a hónap végén szomorúan kellett tapasztalnunk, hogy azoknak alig harmadrésze jutott vissza kezeinkbe s így még mindig nagyon nagy a száma azoknak az olvasóinknak, kiknek előfizetésük rendezetlen maradt, miért is nem csak kériük, de egyttal figyelmeztetjük is mindazokat, kiknek előfizetésük vagy már régebben lejárt, vagy legközelebb lejár, hogy azt — nem várva több figyelmeztetésre — a jövő hó elejével okvetlenül rendezni sziveskedjenek, nehogy a hátralékokkal való folytonos küzdelem anyagi erőnket teljesen kimerítse.

A fegyvergyakorlatok megkönnyítése. A honvédelmi minister rendeletet bocsátott ki, mely a honvéd tartalékos katonaság fegyvergyakorlatának megkönnyebbitését célozza. A tartalékos katonának ugyanis,

ha állandó tartózkodási helye távol esett csapattestének állomás helyétől, valóságos csapás volt fegyvergyakorlatra való bevonulása. A honvédelmi minister jelen rendelete értelmében azon tartalékosok, akik két éven keresztül egy helyen tartózkodnak, az oda illetékes kiegészítő kerület területén belül fognak ezután fegyvergyakorlatot tenni. Ezt az intézkedést a tartalékosok bizonyára nagy örömmel látják, mert sok költségtől menti meg őket.

A sebes hajtás áldozata. Hosszufalui (Zala m.) levelezőnk írja, hogy f. hó 16-án Kovács István odavaló lakos sebes hajtás közben az út kanyarulatánál neki hajtott egy kilométer oszlopnak s a hirtelen felborult kocsiából oly szerencsétlenül bukkott ki, hogy teljesen össz törve halva maradt a helyszínén. Az illető különben teljes életében mogorva és szilaj természetű ember volt.

Csoda óra. A párisi világkiállítás látogatói közül nagyon kevesen vették észre azt a csodálatos órát, mely a tengerészeti osztály egyik elrejtett zugában állt. Az óra egy orosz pályaudvart ábrázolt s Goldfadovnak a remeke. Volt benne minden — táviróhivatal, csöngettyű, pénztár, vasuti ór, buffet stb. A házikó előtt park volt szökőkúttal s előtte egy vonat állt, minden hozzátartozó részletével, sinekkel, váltókkal, kúttal, jelzőtáblával, bakterházzal stb. A pályaudvar kupolájában volt elhelyezve az óragepezet, mely nemcsak azt mutatta, hogy Párisban hány óra van, hanem azt is, hogy ugyanabban a pillanatban mennyi az idő a földkerekség nagyobb városaiban, mily hónapot irnak, hányadika van, milyen a hold állása. Mikor az óra deket ütött, egyszerre megélnékült a kis házikó. A táviró tiszték a helyiségekbe siettek, az örök elfoglaltak állomásaikat, a vonat fűtővel megérkezett. vizet vett föl; a bakterek a váltót igazították, a vendégek a buffetbe siettek vagy jegyet váltottak, egyszóval a kis pályaudvar szakasztott egy nagy pályaudvar mozgalmas képét mutatta egy vonat megérkezése idején. Goldfadov teljes hat esztendeig dolgozott a remekművön.

A kékszakállu özvegyasszony. Hires asszony Boyden asszony. aki New-Bourghban (Indianapolis állam Warwick kerületében) él, ahonnan hire imhol Európába is áthatol. A derék özvegyasszonynak husz év alatt eddigelé nyolc férje volt és ki tudja, nem szerezte-e már be a kilencediket is? Utolsó férje Boyden György Ferenc volt, aki kutba ugrott és belefullt. Két első ura — mindegyik körülbelül egy évvel a házasságkötés után — természetes halállal mult ki; három elvált tőle, — három pedig a kutba ugrott. Különös véletlen, hogy az a három férj, aki öngyilkos lett, mind ugyanabban a kutban lelte halálát. A nyolcadik férj élete utolsó napján még „jókedvvel” vacsorázott és semmi sem sejtette vérgeses elhatározását. Miután feleségét megölette és neki jóéjszakát kívánt, kiment a kuthoz és boldogtalan elődeihez tért meg. Boyden nemrég elvált a feleségétől a ki elviselhetetlenné tette életét, amint ez már hosszú évek óta férjeivel szemben megrögzött szokása volt. De csakhamar újra kibékültek. Hogy minő eredménnyel, mutatja, hogy Boyden asszony ismét özvegy. — Ha talán akadna Európában bátor ember, aki be akar állni kilencedik férjnek, írjon a derék özvegynek a fönt közölt címre.

Kővé vált erdő. Arizónában (Észak-Amerika) egy kővé vált erdőt fedeztek fel. Az egész erdő olyan, mintha achátkőből való volna. A kövesedés proceszusa úgy történt, hogy ásványtartalmu vizek árasztották

el az erdőt és a folyadék behatolt a növények szövetébe. Az idők folyamán azután teljesen elpusztult a növények élőképessége és a fák megkövesedtek. Minthogy a kormány nem biztosítja ennek a csodaerdőnek a fenntartását, természetesen rögtön alakult az erdő kihasználására egy részvénytársaság. Tehát nemsokára elpusztul ez erdő.

Szerkesztői üzenetek.

Hencz György urnak, Gurahonez. Azt, a mit a lapba kitenni akart, nem kaptuk meg, egyébként mint láthatja, most foglalkozunk azzal az eszmével s ezért azt hisszük, hogy ennek a mozgalomnak és így lapunknak továbbra is pártolója marad, sőt erre kollégái figyelmét is felhívja. **Bálinth Ferencz** urnak, Oláhfalun. Sziveskedjék csak az ottani postán tudakozódni s akkor majd megtudhatja, hogy a lap oda rendesen megérkezett minden héten, de a posta Önt nyilván nem találta. Külömben is eddig már háromféle címét is bírjuk, de azért ma sem tudjuk, hogy melyik a helyes, kérjük tehát ezt egészen pontosan megírni.

Felelős szerkesztő és tulajdonos lapkiadó
Podhradszky Emil.

454. szám.

PÁLYÁZATI HIRDETMEŒY.

A nyústyai m. kir. járási erdőgondnokság kerületében megüresedett egy III. oszt. járási erdőőri állomásra ezennel pályázat nyittatik.

Az erdőőr illetményei következők: 400 K. bér 60 K. lakbér, 10 K. irodaátalány, 50 K. ruha átalány, 200 K. utazási átalány és 40 K. lakbérpótlék.

Pályázók felhivatnak, hogy szakvizsgálat, orvosi és szolgálati bizonyítványokkal és anyakönyvi kivonattal felszerelt és sajátkezüleg irt kérvényeiket 1901 évi május hó 15-ig a rimaszombati m. kir. állami erdőhivatalhoz nyujtsák be.

Később beérkező kérvények figyelembe nem fognak vétetni.

A kérvényben megemlítendő, hogy pályázó a magyar nyelven kívül még milyen nyelveken beszél.

Kelt Rimaszombatban, 1901 évi ápril hó 22-én.

M. kir. állami erdőhivatal.

TÁBLÁKAT.

Erzsébet emlékfák megjelölésére, Legeltetési és más tilalmi táblákat bármely nyelven, esetleg egyszerre három nyelven is tartós anyagból, lemoshatlan festéssel legjutánysabban készít

Winkler Gusztáv
Szászsebesen.

Árjegyzék ingyen és bérmentve küldetik.

Első rangu egyenruházati intézet

Blum és Társa

Szerb kir. udv. szállítók. Ő es. és kir. Fensége József Főherceg udv. szállítói.
A nagyméltósági Földmívelésügyi m. kir. Ministerium hivatalosan megbízott
erdészeti egyenruha szállítói.

Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

BUDAPEST IV. Belváros, Sütő utca 2. szám, a Szervitater sarkán.

Saját műhelyeink a házban: Sütő utca 2, Szervita tér 8, Hajó utca 3.

A XVIII. számú, kimerítő tartalmu árjegyzékünk közrebocsátása alkalmából ajánljuk legkészségesebb szolgálatainkat, minden néven nevezendő, — mesteri szabásu, izlésteljes csinos kiállítású

ERDÉSZETI és ERDŐ ALTISZTI EGYENRUHÁK

nemkülönb felszerelési czikkek szállítására.

Hivatalos uton részletfizetésre

is eszközölhetők a megrendelések; az ily megrendeléseket, hosszas gyakorlatunk alatt, — a betekinthető számos elismerő nyilatkozatok tanúsága szerint, — mindenkor, az igen tisztelt megrendelők legteljesebb megelégedésére hoztuk kivitelbe.

POLGARI RUHÁK

a legujabb francia es angol divat szerint, szinte jutányos árban készítettnek. — Vevőink kényelmére bármely szakmánkba nem vágó czikket készséggel beszerezünk és a vidéki megrendelések kivitelére különösen kiváló gondot és figyelmet fordítunk,

Óvjuk igen tisztelt megrendelőinket oly czégektől, kik olcsó reklám árak által régi vevőinket megtevesztetni óhajtják, miután jutányosabb árt csak is az anyag és kiszolgálás rovására nyújthatnának.

Kívánatra ingyen és bérmentve küldjük meg árjegyzékünket és a hivatalos megrendeléshez szükséges részletfizetési megrendelési ívet. Bármily csekély megrendelés is a lehető legnagyobb figyelem és pontossággal lesz kiszolgálva.

Kiváló tisztelettel

BLUM és TÁRSA

Szerb királyi udvari szállítók.

Ő császári és királyi Fensége József főherceg udvari szállítói. A nagyméltósági Földmívelésügyi Ministerium hivatalosan megbízott erdészeti egyenruha-szállítói. Az „Országos Erdészeti Egyesület” rendes tagjai.

Jutányos árak.

STEGMANN JÁNOS könyvnyomdája Szász-Sebesen

elvállalja minden könyvnyomdai munka gyors és csinos elkészítését a legolcsóbb árak mellett.

Névjegymegrendeléseknél mintával is szolgálok és azok a megrendelés napján eszközöltetnek.

MÁGYARHON ELSŐ LEGNAGYOBB és LEGJOBB HIRNEVŰ ŐRÁZLETE

BRAUSWETTER JÁNOS

SZEGEDEN
CS. és KIR. KIZÁRÓLAGOSAN SZAB.
KRONOMETER- és MŰ-ÓRÁS
FELTÁLLÓJA A REMONTOIR
INGÁORÁKNAK STB. STB.

ÓRÁK ÉKSZEREK

10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL
KÉSZPENZÉRT, VALAMINT,
RÉSZLETFIZETÉSRE

JAVÍTÁSOK 5 ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.

KÉPES ÁRJEJZÉK 2000 ILLUSZTRÁCIÓVAL INGYEN és BÉRMENTVE

Dr. Lendl Adolf világhírű

zoologiai laboratoriuma elvállal szárnyasokat és szörmés vadat kitömésre.

Jutányos árak, kitűnő munka, művészies kivitel.

Budapest, II. Donáti u. 7.

A természet és Halászat

állattani, vadászati és halászati képes folyóirat. Egy évre 6 kor. Megjelenik havonként kétszer.

Mutatványokat ingyen küldünk.

Nyomatott Stegmann János könyvnyomdájában Szászsebesen.